

ΚΑΛΩΣΟΡΙΣΜΑ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΕΙΦ -ΦΟΡΟΥΜ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ, 21/6/18

Έντιμη κυρία Υπουργέ,

Εκλεκτοί προσκεκλημένοι/ες, αγαπητά μέλη της Επιτροπής ισότητας, συνεργάτες/τιδες εκπρόσωποι των κοινωνικών εταίρων και γυναικείων οργανώσεων,

Με ιδιαίτερη χαρά, σας καλωσορίζω στο σημερινό φόρουμ για την προστασία της μητρότητας και σας ευχαριστώ για την παρουσία σας.

Τον Ιούνιο του 2017 η Επιτροπή ισότητας διοργάνωσε με μεγάλη επιτυχία, αντίστοιχο φόρουμ που αφορούσε το αδίκημα της σεξουαλικής παρενόχλησης, μέσα από το οποίο αναδείχθηκαν και καταγράφηκαν σημαντικά πορίσματα για αξιοποίηση τους.

Ευελπιστούμε ότι και από το σημερινό φόρουμ θα αναδειχθούν σημαντικά θέματα για περαιτέρω συζήτηση τους. Στόχος μας η προώθηση της ισότητας στον εργασιακό χώρο με την τήρηση των νομοθεσιών ισότητας των φύλων, ο εντοπισμός πιθανών κενών τους και η προώθηση προτάσεων για βελτίωση της υφισταμένης κατάστασης.

Προσπαθήσαμε σήμερα, να δούμε το θέμα σφαιρικά, προσκαλώντας διάφορα συναρμόδια τμήματα και θεσμούς να καταθέσουν την εμπειρία τους και τους δικούς τους χειρισμούς σε ότι αφορά τη διαδικασία υποβολής και χειρισμού παραπόνων και τη διαδικασία πληρωμής επιδόματος μητρότητας.

Ο ρόλος των κοινωνικών εταίρων καταδεικνύεται σημαντικός στην προώθηση της έμφυλης ισότητας στην απασχόληση και η συνεργασία μας θεωρείται δεδομένη και επιβεβλημένη για να προωθήσουμε από κοινού προτάσεις βελτίωσης όπου εντοπίζεται αδυναμία.

Τα τελευταία χρόνια με μια σειρά τροποποιήσεων της νομοθεσίας που αφορά την προστασία της μητρότητας, επήλθαν σημαντικές βελτιώσεις προς όφελος των εγκύων, λεγώνων και γαλουχουσών, τις οποίες θα μας παρουσιάσει το μέλος της επιτροπής ισότητας, εκπρόσωπος της ΠΕΟ, κα Μαρίνα Σταυρινού-Κούκου. Στην ίδια

εισήγηση θα γίνει αναφορά στην κυπριακή νομολογία, ένα πολύ χρήσιμο εργαλείο για όλους και όλες μας.

Η προστασία των γυναικών, λόγω εγκυμοσύνης ή άδειας μητρότητας αποτελεί ένα από τους βασικούς άξονες κοινωνικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του εθνικού εργατικού δικαίου, με στόχο την αποφυγή οποιουδήποτε λιγότερο ευνοϊκού μέτρου για την έγκυο, όταν το αντικειμενικό γεγονός της εγκυμοσύνης περιέλθει σε γνώση των εργοδοτών με τον ένα ή τον άλλο τρόπο.

Η μητρότητα αφορά τον αναπαραγωγικό ρόλο των γυναικών, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι θα έχει την αποκλειστική φροντίδα των παιδιών που θα αποκτήσει. Ο αναπαραγωγικός αυτός ρόλος δεν πρέπει σε καμιά περίπτωση να καθίσταται αιτία διάκρισης στην απασχόληση και εμπόδιο είτε στην πρόσβαση τους στην απασχόληση, είτε στην ανέλιξη τους.

Ενώ τόσο οι γυναίκες όσο και οι άνδρες μπορούν να φροντίσουν τα παιδιά και να φροντίσουν τα εξαρτώμενα άτομα, μόνο οι γυναίκες μπορούν βιολογικά να γεννήσουν και να θηλάζουν τα παιδιά. Επομένως απαιτείται προστασία για να μπορέσουν οι γυναίκες να ασκήσουν αυτόν τον βιολογικό ρόλο, χωρίς να περιθωριοποιούνται στην αγορά εργασίας, ή να απειλείται ο παραγωγικός τους ρόλος και να υπονομεύεται η οικονομική τους ασφάλεια και ανεξαρτησία.

Η μητρότητα είναι μια κατάσταση που απαιτεί διαφορετική μεταχείριση για την επίτευξη της πραγματικής ισότητας και, με αυτή την έννοια, η προστασία της αποτελεί προϋπόθεση για την επίτευξη της αρχής της ισότητας ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης στην εργασία. Δυστυχώς, αντιμετωπίζεται ως υποκειμενικό γεγονός, ως προσωπική υπόθεση της κάθε γυναίκας ξεχωριστά, που συγκρούεται (και ταλαντεύεται) ανάμεσα σε δύο ρόλους κοινωνικά δεδομένους. Οι γυναίκες αναλαμβάνοντας μια επαγγελματική ενασχόληση, πρέπει να οργανώσουν τις δραστηριότητές τους με τέτοιο τρόπο ώστε η καθημερινή λειτουργία του νοικοκυριού να μη διακόπτεται.

Πολλές φορές η μητρότητα λειτουργεί σε βάρος των γυναικών με απολύσεις, μη πρόσληψη, με αλλαγή εργασιακών συνθηκών, αλλά και με οικονομικές επιπτώσεις,

αφού το επίδομα μητρότητας αφορά μόνο το 72% του μισθού τους (όπου δεν κατοχυρώνεται η συμπλήρωση του ποσού αυτού με συλλογική σύμβαση εργασίας), χάνουν ημέρες από την ετήσια άδεια τους και πολλές φορές και από τον 13ο μισθό τους.

Κατά την περίοδο της βαθιάς οικονομικής ύφεσης που βίωσε η Κύπρος, αυξήθηκαν τα περιστατικά απόλυσης εγκύων. Κάποιες προέβησαν σε καταγγελία και άλλες προτίμησαν να ενημερώσουν, αλλά να μην προχωρήσουν. Τα στοιχεία της ΕΙΦ καταδεικνύουν ότι το 50%α των παραπόνων που δέχεται, αφορούν απολύσεις λόγω μητρότητας ή εγκυμοσύνης. Εξάλλου, σύμφωνα με στοιχεία της Αρχής Ισότητας του Γραφείου Επιτρόπου Διοίκησης, το 25% των καταγγελιών που υποβλήθηκαν την τελευταία πενταετία σχετίζονταν με διακρίσεις λόγω εγκυμοσύνης ή μητρότητας, με ενδεικτικότερες τις καταγγελίες που αφορούσαν την απόλυση εγκύων εργαζομένων, καθώς και καταγγελίες που σχετίζονταν με τις άδειες ασθενείας λόγω εγκυμοσύνης ή το επίδομα μητρότητας. Διαπιστώθηκε, επίσης, ότι σημαντικός αριθμός γυναικών εργαζομένων που αποτείνονταν στο Γραφείο Επιτρόπου Διοικήσεως και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων δεν ήταν επαρκώς ενήμερες για τα δικαιώματα των ιδίων και τις υποχρεώσεις των εργοδοτών.

Κάθε έγκυος γυναίκα απαιτεί σεβασμό της προσωπικότητάς της, προστασία της αυτονομίας και της σωματικής της ακεραιότητας, σεβασμό της ιδιωτικής της σφαίρας και αναγνώριση των δικαιωμάτων της στην απασχόληση.

Η έκδοση της Επιτροπής Ισότητας για την κυπριακή νομολογία και η συγκέντρωση αποφάσεων του Δικαστηρίου που αφορούν την προστασία της μητρότητας, θεωρούμε ότι βοηθά να κατανοήσουμε την ερμηνεία της νομοθεσίας, όπως αυτή γίνεται από τα δικαστήρια μας.

Κλείνοντας, εύχομαι καλή επιτυχία στις εργασίες των εργαστηρίων και σας ευχαριστώ ακόμα μια φορά για τη συμμετοχή σας σήμερα.